

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
5.29 Učební osnovy: *Dějiny literatury a filmového umění*

Zpracování osnovy předmětu Dějiny literatury a filmového umění koordinovala
PaedDr. Dagmar Havlíková.

Časová dotace:

Vyšší gymnázium: 4V 2 hodiny
6N 2 hodiny

Celková dotace: vyššího gymnázia jsou 2 hodiny.

Charakteristika předmětu:

Dvouhodinový seminář Dějiny literatury a filmového umění je nedílnou součástí prohloubení humanitních studií a doplněním učiva předmětu Český jazyk a literatura.

Předmět rozvíjí a rozšiřuje u studentů poznatky z dějin literatury, učí je analyzovat text, posoudit jeho literární či filmové zpracování, případně porovnat obě podoby.

Dějiny literatury a filmového umění jsou předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Rozbor a interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření zájmu, vkusu a názorů žáka. Učitel spolu se studenty analyzuje podstatné znaky příslušných slohových období, směrů či literárních skupin, motivuje žáky k četbě, následně analýze a společné diskusi.

Seminář Dějiny literatury a filmového umění je vyučován v maturitním ročníku a je zastoupen samotnými dějinami literatury, rozbohem děl a metodami interpretace textu, textem a intertextovostí, jazykovými, kompozičními a tematickými prostředky výstavby literárního díla a konečně osobnostmi české a světové kinematografie s akcentem na českou filmovou školu. Student se naučí pracovat s textem, rozeznat text umělecký od neuměleckého, dokáže zhodnotit jeho funkci a účinek na čtenáře. Student postihne smysl textu a důsledky různých interpretací téhož textu, dokáže je porovnat a zhodnotit. Je rovněž soustavně veden k samostatné analýze dramatického, filmového a televizního zpracování literárních děl. Při interpretaci textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Základem a oporou všech těchto snah je mu důkladná znalost teorie a dějin literatury české a světové, ale i schopnost vysvětlit specifičnost vývoje české literatury a vyložení jejího postavení v kontextu literatury světové. Samozřejmostí je pak pro něj tvořivé využití, třídění a vyhodnocení informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů.

Organizační vymezení:

Pro výuku předmětu Dějiny literatury a filmového umění se nejčastěji využívají kmenové třídy, ale studenti mají možnost využít také učeben s audiovizuální technikou a počítačových učeben.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučující předmětu Dějiny literatury a filmového umění využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána AVT, skupinová práce, internet, výuka v multimediální učebně či v respiriu školy. Studenti jsou vedeni k návštěvě kulturních zařízení (divadla, kina, výstavy, výchovné koncerty, různé besedy, přednášky aj.).

5.29 Učební osnovy: *Dějiny literatury a filmového umění*

V hodinách předmětu Dějiny literatury a filmového umění učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Student si plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost, samostatně vyhledává a třídí informace. Je schopen kriticky přistupovat ke zdrojům informací, tvořivě je zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi.

Kompetence k řešení problémů:

Student se učí pracovat s literárním textem, pro svá tvrzení shromažďuje důkazy a formuluje závěry. Při řešení problémů uplatňuje dříve získané vědomosti z literární teorie a historie, z jazyka a jazykové komunikace.

Kompetence komunikativní:

Student je schopen se vyjadřovat v mluvených projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně obsahu a účelu sdělení. Je zvyklý využívat moderní informační technologie. Prezentuje vhodně svou práci, dokáže pracovat s odbornou terminologií. Je citlivý k míře zkušeností a znalostí svých spolužáků či posluchačů. Je schopen porozumět různým typům sdělení, umí je správně interpretovat a věcně argumentovat, učí se naslouchat druhým a respektovat jejich názory.

Kompetence sociální a personální:

Student spolupracuje při dosahování společných cílů, učí se hodnotit práci svých spolužáků, pracuje v týmu, přispívá k vytváření a udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých.

Kompetence občanská:

Student si neustále rozšiřuje svůj kulturní obzor (návštěvy výstav, divadelních představení, filmového klubu, koncertů a kulturních pořadů vůbec). Současně také sleduje knižní novinky, posuzuje vývoj kulturního a veřejného života.

Kompetence k podnikavosti:

Student rozvíjí svou odbornost, usiluje o dosažení svých cílů. Cílevědomě a zodpovědně se tudíž s ohledem na své předpoklady a možnosti rozhoduje o svém dalším profesním zaměření. Uplatňuje přitom svou vlastní iniciativu a tvořivost, účastní se různých soutěží, olympiád aj.

V semináři se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

P 11 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

P 12 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

P 13 – Sociální komunikace

P 15 – Spolupráce a soutěž

P 24 – Žijeme v Evropě

P 51 – Média a mediální produkce

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
5.29 Učební osnovy: *Dějiny literatury a filmového umění*

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY	PT DRUH
4. roč. vyšší G 6. roč. nižšího G	<ul style="list-style-type: none"> - Vystihne podstatné rysy jednotlivých slohových období a jejich vliv na evropskou kulturu a vzdělanost - Postihne typické základní znaky jednotlivých slohových období 	<p>4NV1 Analýza jednotlivých vývojových etap literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <p>Antické základy evropské kultury a vzdělanosti Gotika – hlavní znaky období, výrazné osobnosti, vladislavská gotika, osobnost Karla IV. Renesance a humanismus – výklad pojmu, hlavní znaky a významné osobnosti Baroko – charakteristika slohu, významné osobnosti, podstatné znaky Klasicismus – charakteristika slohu, podstatné znaky, významné osobnosti Preromantismus Romantismus ve světové a v české literatuře Národní obrození a osobnosti s ním spjaté Počátky českého realismu Realismus ve světové literatuře Česká literatura 2. poloviny 19. století Realistické drama Česká a světová literatura 1. poloviny 20. století České drama 1. poloviny 20. století Literatura v době okupace Česká a světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <p>4NV2 Rozbor děl a metody interpretace textu</p>	<p>Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Média a mediální produkce Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Přesahy: D, ZSV – antika ČJL – jednotlivá slohová období HV – baroko – A. Michna z Otradovic HV – NO – písně NO</p>	<p>P 24 P 12 P 13 P 15 P 51 P 11</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - Objasní funkci textu a jeho účinek na čtenáře - Identifikuje charakteristické rysy textu 	<p>Světová a česká literatura do konce 18. století Světová poezie a próza 19. století Česká poezie a próza 19. století Světová a česká dramatická tvorba 19. – 21. století Světová a česká poezie 20. a 21. století Světová próza 20. a 21. století Česká próza 20. a 21. století</p>	<p>Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Média a mediální produkce Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>P 24 P 12 P 13 P 15 P 51 P 11</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
5.29 Učební osnovy: *Dějiny literatury a filmového umění*

<p>4. roč. vyšší G</p> <p>6. roč. nižšího G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Přičadí k uměleckému textu příslušný literární druh a žánr - Identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů - Zařadí dílo do kontextu autorovy tvorby - Vystihne podstatné znaky textu - Charakterizuje dílo po obsahové stránce - Charakterizuje jednotlivé postavy a jejich jednání - Zařadí autora k příslušné literární skupině, směru či slohovému období - Analyzuje autorův život a dílo - Orientuje se v literárním díle, vyjadřuje své vlastní názory o díle - Postihne smysl předmluvy a doslovu, autorského komentáře, recenze - Zhodnotí ilustraci - Zhodnotí vliv díla na jiné autory a jejich díla a naopak - Vyhodnocuje a třídí informace z odborné literatury, internetu a tisku - Zhodnotí promítнутý snímek či jeho část - Orientuje se ve významných režijních počínech - Přičadí režiséra k příslušné literární předloze a autorovi 	<p>4NV3 Text a intertextovost</p> <p>Hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, autorský komentář, recenze, motto, citát) Vliv díla na jiná díla či autory a naopak</p> <p>4NV5 Osobnosti české a světové kinematografie s akcentem na českou filmovou školu</p> <p>Významní režiséři, kameramani, scenáristé, případně kostyméři</p>	<p>Přesahy: VV – ilustrace</p> <p>Žijeme v Evropě Média a mediální produkce</p>	<p>P 24 P 51</p>
---	--	---	--	-----------------------